



Layman's Report

LIFE 07/ENV/GR/000271

**“Ανάπτυξη των συστημάτων Πληρώνω Όσο
Πετάω σε Ελλάδα, Εσθονία και Κύπρο”**



ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΘΕΡΜΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

<http://aix.meng.auth.gr>

TECHNOMART 
Engineering & Project Consultants Ltd.



1918
TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO
TALLINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Εισαγωγή

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων είναι ένα μείζον πρόβλημα στον αστικό χώρο. Έχει σημαντικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής και μεγάλο οικονομικό βάρος για την κοινωνία. Πολλές χώρες έχουν ήδη ξεκινήσει να κάνουν αξιόλογες προσπάθειες για να βελτιώσουν την κατάσταση όσον αφορά στην παραγωγή και στη διαχείριση των αποβλήτων. Κατά τη διάρκεια της περασμένης δεκαετίας οι προσπάθειες αυτές έχουν οδηγήσει σε σημαντική πρόοδο στους τομείς της πολιτικής και της νομοθεσίας. Η εξέλιξη στη διαχείριση των αποβλήτων έχει οδηγήσει σε συστήματα που αναδεικνύουν την ιεράρχηση στις μεθόδους τους και εξετάζουν την ευθύνη των διαφόρων εμπλεκομένων.

Η αυξανόμενη οικονομική και περιβαλλοντική πίεση, καθώς και η ανάγκη για συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο ενίσχυσε την ανάγκη για βιωσιμότητα στον τομέα της διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων. Η βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων στηρίζεται στη μείωσή τους, που μπορεί να προωθηθεί, αν ευαισθητοποιηθούν οι πολίτες και τους δοθούν κίνητρα. Ένα βασικό κίνητρο είναι το δίκαιο μοίρασμα του κόστους διαχείρισής τους μεταξύ αυτών που τα παράγουν. Το κόστος εξαρτάται από την επιβάρυνση που προκαλούν σε όλη την αλυσίδα διαχείρισης τους (αρχή: ο ρυπαίνων πληρώνει). Η εφαρμογή μηχανισμών δίκαιης χρέωσης από τους δήμους, γνωστοί ως «Pay-As-You-Throw (PAYT)», «Πληρώνω Όσο Πετάω» ((ΠΟΠ) στα ελληνικά), είναι ένα εργαλείο που μπορεί να δώσει λύση στο πρόβλημα της διαχείρισης των αποβλήτων, το οποίο έχει οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και νομική διάσταση.

Σε αρκετές ευρωπαϊκές πόλεις και σε όλες τις ελληνικές εφαρμόζεται ακόμα ένας παραδοσιακός τρόπος χρέωσης των δημοτικών τελών, όπου το κόστος της διαχείρισης των αποβλήτων καλύπτεται από δημοτικά τέλη ή από εισφορές που καταβάλουν οι πολίτες μέσα από λογαριασμούς άλλων υπηρεσιών όπως η ηλεκτροδότηση ή ακόμη και με ανεξάρτητους λογαριασμούς, αλλά πάντα ανεξάρτητα από την ποσότητα των αποβλήτων που παράγουν. Έτσι, το κόστος συνήθως υπολογίζεται βάση του εμβαδού κατοικίας ή του αριθμού μελών ανά νοικοκυριό. Αυτός ο παλαιός τρόπος χρέωσης της διαχείρισης απορριμμάτων αδικεί τους πολίτες, που παράγουν λίγα σκουπίδια, είτε επειδή κάνουν ανακύκλωση, είτε επειδή δεν υπερκαταναλώνουν. Επίσης, επιτρέπει στους πολίτες να μη νοιάζονται ιδιαίτερα για το πόσο καταναλώνουν, ή πόση ποσότητα σκουπιδιών παράγουν και τι επιπτώσεις προκαλούν στο περιβάλλον με τη συμπεριφορά τους.

Τι είναι το σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετάω – ΠΟΠ»

Το «Πληρώνω Όσο Πετάω – ΠΟΠ» (PAYT = Pay As You Throw) είναι ένα σύστημα τιμολόγησης των υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων, που προσφέρουν οι ΟΤΑ, το οποίο βασίζεται στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», και ακολουθεί μια μεθοδολογία παρόμοια με αυτή που ισχύει για την κοστολόγηση του νερού και του ρεύματος. Σύμφωνα με αυτό, τα τέλη που πληρώνει κάθε νοικοκυριό συνδέονται με την ποσότητα των αποβλήτων που παράγει αυτό, δίνοντας έτσι στους δημότες ένα επιπλέον κίνητρο για να τα μειώσουν, συμμετέχοντας ενεργά στην ανακύκλωση και στην κομποστοποίηση.

Γιατί σύστημα ΠΟΠ

Γιατί η σημερινή χρέωση στην Ελλάδα, που γίνεται με βάση το εμβαδόν των κατοικιών δεν είναι δίκαιη ούτε ανταποδοτική και δεν μας δίνει κίνητρα για αύξηση της πρόληψης – μείωσης και της ανακύκλωσης.



Πού εφαρμόζεται το ΠΟΠ

Εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες τις Ε.Ε. και στις περισσότερες προηγμένες χώρες διεθνώς με πολύ θετικά αποτελέσματα.

Πώς λειτουργεί ένα σύστημα ΠΟΠ

Η λειτουργία του συστήματος ΠΟΠ στηρίζεται στην απόδοση ευθύνης, άρα και χρέωσης, στον κάθε ξεχωριστό παραγωγό ή ομάδα παραγωγών για τα απόβλητα που παράγει (Ο ρυπαίνων πληρώνει). Η επιτυχία του συστήματος έγκειται στην ακρίβεια με την οποία αναγνωρίζεται ο παραγωγός, προσδιορίζεται η ποσότητα των απορριμμάτων και χρεώνεται με βάση αυτήν την ποσότητα αποβλήτων ο παραγωγός τους.

Αυτή η λειτουργία επιτυγχάνεται τεχνικά, είτε με την **Ζύγιση** του κάδου, είτε με την αγορά από τους δημότες ειδικών **Σακουλών** με προπληρωμένα τέλη, είτε με ατομικό **Κάδο** σε κάθε νοικοκυριό και χρέωση με τον όγκο και τη συχνότητα αποκομιδής, είτε τέλος με προπληρωμένες **Κάρτες**, με τις οποίες μπορεί κάποιος να τοποθετήσει τα απορρίμματά του σε press containers και να αφαιρούνται μονάδες.

Προϋποθέσεις εφαρμογής του ΠΟΠ



Η αποτελεσματικότερη εφαρμογή του ΠΟΠ προϋποθέτει την προηγούμενη ύπαρξη υποδομών και διαδικασιών, που θα υποστηρίζουν τη μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και κομποστοποίηση των αποβλήτων, για να μπορέσει ο δημότης να μειώσει στο ελάχιστο δυνατό την ποσότητα αποβλήτων που στέλνει για τελική διάθεση και συνεπώς, να μειώσει το κόστος διαχείρισης που τον επιβαρύνει. Επίσης, καθοριστικός παράγοντας για την επιτυχία ενός συστήματος ΠΟΠ είναι η συνεχής και ολοκληρωμένη ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των δημοτών, εάν είναι δυνατόν σπίτι-σπίτι (πόρτα-πόρτα).

Κύρια οφέλη και δυσκολίες στις εφαρμογές των συστημάτων ΠΟΠ

Κύρια Οφέλη

- Αύξηση ανακύκλωσης – εναλλακτικής διαχείρισης
- Δίκαιη χρέωση των δημοτικών τελών
- Μείωση του συνολικού κόστους διαχείρισης των απορριμμάτων
- Μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον

Κύριες Δυσκολίες

- Πιθανή αύξηση παράνομης διάθεσης αποβλήτων
- Οργανωτικά προβλήματα στην εφαρμογή του ΠΟΠ
- Πιθανή αδικία κάποιου ποσοστού του πληθυσμού, ανάλογα τις επιλογές εφαρμογής
- Φόβος μείωσης των εσόδων
- Ανάγκη αρχικού κόστους υλοποίησης
- Φόβος για πολιτική αντίδραση

Το πρόγραμμα LIFE07/ENV/GR/000271 HEC-PAYT

Η παρούσα μελέτη έγινε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος LIFE 07/ENV/GR/000271 HEC-PAYT και για το λόγο αυτό παρουσιάζονται εν συντομία οι στόχοι και οι δράσεις του γενικότερου προγράμματος LIFE.



Περιγραφή του προγράμματος LIFE

Η διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων απαιτεί μια σειρά από διαδικασίες. Η αυτοδιοίκηση φρόντιζε μέχρι τώρα για την τοποθέτηση και συντήρηση των κάδων απορριμμάτων, τη συλλογή των απορριμμάτων με ειδικά οχήματα και τη μεταφορά τους σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας ή/και απόθεσης (π.χ. Κέντρα Διαλογής ή ΧΥΤΑ).

Οι συνεχώς, όμως, αυξανόμενες ποσότητες αποβλήτων συνεπάγονται και αυξημένο κόστος διαχείρισής τους. Το κόστος αυτό το επωμίζεται, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» αρχικά η τοπική αρχή και τελικά το νοικοκυριό ή η επιχείρηση που παράγει τα απόβλητα.

Τα συστήματα «Πληρώνω Όσο Πετάω» (ΠΟΠ) προτείνουν μια διαφορετική μέθοδο, βασισμένη στην αρχή αυτή αλλά και την αρχή της ανταποδοτικότητας. Ο κάθε ένας από τους παραγωγούς αποβλήτων (νοικοκυριά, επιχειρήσεις κ.α.), πληρώνει ανάλογα με τα απόβλητα που παράγει και όχι με βάση κριτήρια τα οποία δεν σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή αποβλήτων.

Με το Πρόγραμμα LIFE07/ENV/GR/000271 HEC-PAYT, με τίτλο «Η Ανάπτυξη Συστήματος Πληρώνω Όσο Πετάω στην Ελλάδα, Εσθονία και Κύπρο», επιχειρήθηκε η διερεύνηση και πιλοτική εφαρμογή συστημάτων ΠΟΠ για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Παράλληλα, με τη συνεργασία εταιρών από την Γερμανία και εταιρών από την Εσθονία και την Κύπρο, διερευνήθηκε η δυνατότητα εφαρμογής των συστημάτων ΠΟΠ υπό διαφορετικές συνθήκες. Η διάρκεια του προγράμματος ήταν τριάντα μήνες και υλοποιήθηκε από έξι φορείς από τέσσερα κράτη – μέλη της Ε.Ε. με κύριο ανάδοχο το [Δήμο Ελευσίνας](#) και εταιρούς την [Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης](#) (Ελλάδα), το [Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης](#) (Ελλάδα), το [Ινστιτούτο Διαχείρισης Απορριμμάτων και Απορρύπανσης Εδαφών \(ΙΑΑ\) του Πολυτεχνείου της Δρέσδης](#) (Γερμανία), την εταιρεία [Technomart Engineering & Project Consultants Ltd](#) (Κύπρος) και το [Πανεπιστήμιο Τεχνολογίας του Ταλίν](#) (Εσθονία).

Στόχος του προγράμματος

Ο κύριος στόχος του προγράμματος LIFE ήταν:

Η διερεύνηση των προϋποθέσεων, η απόκτηση εμπειρίας και η διατύπωση προτάσεων για την άρση των εμποδίων, ώστε να είναι δυνατή η αποτελεσματική εφαρμογή των συστημάτων «Πληρώνω Όσο Πετάω (ΠΟΠ)» στην Ελλάδα και κατά δεύτερο λόγο στην Κύπρο και την Εσθονία.

Είναι σαφές ότι η επίτευξη αυτού του στόχου θα συμβάλλει θετικά και στην επίτευξη άλλων σημαντικών στόχων της ολοκληρωμένης διαχείρισης των απορριμμάτων, όπως:

- Η μείωση των αποβλήτων που καταλήγουν στους ΧΥΤΑ.
- Η σωστή και ολοκληρωμένη ενημέρωση του κοινού για την αύξηση της συμμετοχής του στην ανακύκλωση και εναλλακτική διαχείριση των απορριμμάτων.
- Η αποτελεσματικότερη εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης, και συμβολή στην επίτευξη των εθνικών στόχων των χωρών του προγράμματος, για τα διάφορα ρεύματα υλικών και προϊόντων.
- Η αύξηση των ρυθμών ανακύκλωσης, ιδίως όσον αφορά ρεύματα υλικών όπως οι συσκευασίες, τα ΑΗΗΕ, οι μπαταρίες και τα βιοαπόβλητα.
-



- Η ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση των απορριμμάτων.
- Η διάχυση ευρωπαϊκών εμπειριών ολοκληρωμένης διαχείρισης σε πολλούς εμπλεκόμενους φορείς στις τρεις χώρες του προγράμματος, έτσι ώστε να επωφεληθούν κι αυτοί.

Δράσεις του Προγράμματος

Στο πλαίσιο του προγράμματος υλοποιήθηκαν οι παρακάτω δράσεις:

- Εκπονήθηκε ένα πιλοτικό πρόγραμμα εφαρμογής συστήματος ΠΟΠ σε περίπου 1.200 – 1.500 νοικοκυριά και επιχειρήσεις στο δήμο Ελευσίνας στην Ελλάδα, όπου αποκτήθηκε ανεκτίμητη εμπειρία για τα προβλήματα της εφαρμογής ενός συστήματος ΠΟΠ σε ένα μικρό έως μέτριο πληθυσμιακά δήμο της Ελλάδας.
- Πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα συναντήσεις σημαντικών κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο ενός φόρουμ διαλόγου με εμπλεκόμενους με το θέμα φορείς, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις και να διερευνηθούν οι προτάσεις για αναγκαίες αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο και τις πρακτικές στην Ελλάδα για την εφαρμογή των συστημάτων ΠΟΠ και τις δυνατότητες αλλαγών στις μεθόδους χρέωσης των δημοτικών τελών.
- Εκπονήθηκε η παρούσα μελέτη για τις δυνατότητες εφαρμογής των συστημάτων ΠΟΠ στην Ελλάδα. Αντίστοιχες μελέτες έγιναν σε Κύπρο και Εσθονία.
- Σχεδιάστηκε ένας Οδηγός Καλών Πρακτικών για τους δήμους κυρίως της Ελλάδας, που θα τους βοηθήσει σημαντικά να οργανώσουν, επιλέξουν και εφαρμόσουν τον καταλληλότερο συνδυασμό συστημάτων ΠΟΠ για την περιοχή τους, καθώς και
- Πραγματοποιήθηκαν σημαντικές επικοινωνιακές δράσεις και προβολή των αποτελεσμάτων του προγράμματος, όπως η έκδοση στην Ελλάδα δύο εδικών τευχών του περιοδικού ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ, η προβολή στα ΜΜΕ με πολλούς τρόπους, η ηλεκτρονική ενημέρωση πολιτών και φορέων και η πραγματοποίηση μιας τελικής ημερίδας σε κάθε μία από τις τρεις χώρες του προγράμματος.

Είναι σαφές ότι προγράμματα σαν το παραπάνω θέτουν νέα ποιοτικά δεδομένα στη διαχείριση των απορριμμάτων, που στοχεύουν στην υιοθέτηση περιβαλλοντικά πιο υπεύθυνης συμπεριφοράς από τους δημότες και αποτελεσματικότερων πρωτοβουλιών διαχείρισης από τους δήμους. Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα στην ιστοσελίδα του προγράμματος www.payt.gr







Πιλοτική εφαρμογή στο Δήμο Ελευσίνας

Η πιλοτική περιοχή στο Δήμο της Ελευσίνας περικλείει 5.500 κατοίκους, 1.500 νοικοκυριά και 69 επιχειρήσεις. Τα κτήρια της περιοχής είναι από μονοκατοικίες μέχρι και τετραώροφες πολυκατοικίες. Οι δράσεις που έγιναν στην περιοχή περιελάμβαναν την καταγραφή των κάδων απορριμμάτων, καθώς και τη γεωγραφική τους θέση μέσω συστήματος GIS. Επίσης, έγινε καταγραφή των παραγόμενων απορριμμάτων, υπολειμμάτων και συσκευασιών, καθώς και μια ανάλυση αναφορικά με τη σύνθεση των υπολειμμάτων. Μια εκτεταμένη εκστρατεία ενημέρωση υλοποιήθηκε, με σκοπό να παρέχει πληροφορίες και λεπτομέρειες στους κατοίκους της πιλοτικής περιοχής, με τη μέθοδο της ενημέρωσης πόρτα-πόρτα.

Ο πίνακας και ο χάρτης που ακολουθούν παρέχουν πληροφορίες αναφορικά με την πιλοτική περιοχή.

Πιλοτική περιοχή στο Δήμο Ελευσίνας



-  99 κάδοι απορριμμάτων (υπολείμματα)
-  67 κάδοι ανακύκλωσης συσκευασιών
-  17 κάδοι (skipper) ογκωδών απορριμμάτων
-  96 κάδοι οικιακής κομποστοποίησης



Ποσότητες που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια του πιλοτικού προγράμματος του Δήμου Ελευσίνας και ένα χρόνο πριν από αυτό, την ίδια χρονική περίοδο.

	Υπολείμματα που συλλέχθηκαν* t/y (1)	Ανακυκλώσιμα που συλλέχθηκαν t/y (2)	Συνολικές ποσότητες (Υπολείμματα και Ανακυκλώσιμα) t/y (1+2)	Ποσότητες που εκτράπηκαν για ανακύκλωση (%) (2)/(1+2)
Ένα χρόνο πριν το πιλοτικό 14/9/2009-24/1/2010	859.270	161.830	1.021.100	15,8%
Κατά τη διάρκεια του πιλοτικού 14/9/2010-24/1/2011	784.940	177.550	962.490	18,4%
Διαφορά μεταξύ δύο περιόδων (t)	-74.330	15.720	-58.610	2,6%
Διαφορά μεταξύ δύο περιόδων (%)	-8,65%	9,71%	-5,74%	16,39%

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν υποδεικνύουν ότι η συνολική αύξηση των ποσοτήτων που εκτράπηκαν προς την ανακύκλωση αποδίδεται κυρίως στην εκτεταμένη εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που έχει γίνει στο Δήμο και όχι στα συγκεκριμένα κίνητρα που δοθήκαν μέσω της ενημέρωσης πόρτα-πόρτα.

Αποτελέσματα του Φόρουμ των ενδιαφερομένων

Ένα από τα σημαντικά ζητήματα που τέθηκαν στις συναντήσεις αυτού του προγράμματος ήταν οι θεσμικές αλλαγές που πρέπει να γίνουν, έτσι ώστε η εκτεταμένη εφαρμογή του ΠΟΠ να μπορέσει να γίνει πραγματικότητα στην Ελλάδα. Το πρώτο εστιάζει στον υπάρχον μηχανισμό χρέωσης στους διαδημοτικούς χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ). Το σύστημα που λειτουργούσε μέχρι σήμερα, απαιτούσε



από κάθε δήμο να πληρώνει ένα προκαθορισμένο ποσοστό από τον ετήσιο προϋπολογισμό του για να έχει πρόσβαση στο ΧΥΤΑ (στην Αττική ήταν 6% και στη Θεσσαλονίκη 3%), ανεξαρτήτως ποσότητας απορριμμάτων που διέθετε σε αυτόν. Συνεπώς, αν ένας δήμος έκανε ανακύκλωση, δεν είχε κανένα οικονομικό όφελος από μειωμένα τέλη τελικής διάθεσης. Με αυτό το σύστημα, ένας δήμος με χαμηλά ποσοστά ανακύκλωσης στην Αττική πλήρωνε κατά μέσο όρο 40 €/τόνο, ενώ ο Δήμος Ελευσίνας, που έχει ένα σχετικά υψηλό ποσοστό ανακύκλωσης, πλήρωνε κατά μέσο όρο 67 €/τόνο. Ένα από τα κρίσιμα σημεία



ανάπτυξης ενός αποτελεσματικού συστήματος ΠΟΠ στην Ελλάδα είναι η σύνδεση των τελών τελικής διάθεσης στους ΧΥΤΑ με την ποσότητα των προς διάθεση απορριμμάτων.

Ένα από τα σημαντικά σημεία που προέκυψε σε νομοθετικό επίπεδο, ως αποτέλεσμα της πρότασης που κατατέθηκε από ελληνικές ΜΚΟ, η οποία είχε λάβει υπόψη της τα αποτελέσματα των συναντήσεων του προγράμματος, ήταν το Άρθρο 9 του νόμου 3854/2010 που αναφέρει ότι «*Η ετήσια εισφορά των δήμων και κοινοτήτων, προς τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.), που προβλέπονται στο άρθρο 12 παρ.2 του ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 του ν.3536/2007 (ΦΕΚ 42 Α΄) και την παράγραφο 2 του άρθρου 7 της κ.υ.α. 50910/2727/2003 (ΦΕΚ 1909 Β΄), καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου των Φο.Δ.Σ.Α., με βάση το κόστος των παρεχόμενων προς τους δήμους και κοινότητες υπηρεσιών, ήτοι ευρώ ανά τόνο, και ανάλογα με τις ποσότητες στερεών αποβλήτων που αντιστοιχούν σε κάθε δήμο ή κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων και των αντίστοιχων υπολειμμάτων τους από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.)*».

Αυτή η νέα εξέλιξη παρέχει ένα κίνητρο στους δήμους για να ξεκινήσουν και να προωθήσουν την πρόληψη των απορριμμάτων, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την κομποστοποίηση αφού αυτές οι δράσεις σχετίζονται άμεσα με τη μείωση του κόστους τελικής διάθεσης, καθώς και με την ποσότητα των απορριμμάτων που οδηγούνται προς τελική διάθεση.

Το δεύτερο σημαντικό σημείο που πρέπει να αναδειχθεί σε σχέση με την εφαρμογή των συστημάτων ΠΟΠ σε μεγάλη κλίμακα στην Ελλάδα είναι το σύστημα χρέωσης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, φορέων και της βιομηχανίας. Επί του παρόντος, η χρέωση βασίζεται στα τετραγωνικά μέτρα και όχι στην παραγωγή απορριμμάτων. Στις συναντήσεις του φόρουμ αυτό ήταν ένα από τα βασικά προβλήματα που συζητήθηκε. Μια σειρά επιλογών και προτάσεων συζητήθηκαν και κατατέθηκαν στις αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οι σημαντικότερες δράσεις του προγράμματος στην Κύπρο ήταν οι εξής:

- **Παραγωγή και διανομή ειδικού φυλλαδίου για το ΠΟΠ** και το πρόγραμμα LIFE. Το φυλλάδιο μοιράστηκε κυρίως σε ειδικό κοινό, που σχετίζεται με το ΠΟΠ, όπως στελέχη των δήμων, της κυβέρνησης, των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, σε κοινωνικούς φορείς κ.α.
- **Εκπόνηση μελέτης** για την εφαρμογή των συστημάτων ΠΟΠ στους δήμους της Κύπρου. Για τις ανάγκες της μελέτης α) υλοποιήθηκε έρευνα της κοινής γνώμης για την εφαρμογή του ΠΟΠ στην Κύπρο και σχετική με το ΠΟΠ έρευνα σε 26 δήμους και κοινότητες. Αξιοποιώντας την εμπειρία που αποκτήθηκε από το πρόγραμμα, στην μελέτη διερευνήθηκαν οι δυνατότητες εφαρμογής των συστημάτων ΠΟΠ στους δήμους της Κύπρου. Η μελέτη κατέληξε ότι υπάρχουν ήδη οι βασικές προϋποθέσεις για να εφαρμοσθούν σχετικά εύκολα τα συστήματα ΠΟΠ στην Κύπρο, αρκεί η κυβέρνηση και οι δήμοι να πειστούν ότι η εφαρμογή τους είναι από κοινωνική και οικονομική πλευρά συμφέρουσα.
- **Οργάνωση τελικής ημερίδας** για την προβολή του ΠΟΠ και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του προγράμματος. Η ημερίδα απευθυνόταν σε στελέχη της κυβέρνησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης της Κύπρου και λειτούργησε πολύ θετικά στην παρουσίαση των συστημάτων ΠΟΠ και στην διάδοση της εμπειρίας εφαρμογής τους στην Κύπρο.



Δράσεις στην Εσθονία

Συντάχθηκε και ολοκληρώθηκε μελέτη, με αντικείμενο τη διερεύνηση των δυνατοτήτων εφαρμογής συστημάτων ΠΟΠ στην Εσθονία. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι κάποια συστήματα ΠΟΠ έχουν εφαρμοστεί μερικώς στην Εσθονία, αλλά τα μεγαλύτερα κενά βρέθηκαν στην περιβαλλοντική ενημέρωση του κοινού, που παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, και στις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στην υπάρχουσα νομοθεσία για να απονεμηθούν ευθύνες για τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Το Εθνικό Συνέδριο για τις δυνατότητες εφαρμογής συστημάτων ΠΟΠ στην Εσθονία έγινε στο Ταλλίν στις 22 Μαΐου 2011. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου παρουσιάστηκαν οι εμπειρίες των εταίρων στην εφαρμογή του ΠΟΠ και μαζί με τις γνώμες των ειδικών, διαδόθηκαν στους ενδιαφερομένους που ήταν παρόντες. Ταυτόχρονα, έγινε διανομή φυλλαδίων που περιείχαν τα αποτελέσματα της εφαρμογής του ΠΟΠ. Το κυρίαρχο ερώτημα για τους πιθανούς τρόπους εφαρμογής του ΠΟΠ στην Εσθονία συζητήθηκε με τη βοήθεια του πάνελ ομιλητών. Το πάνελ κατέληξε ότι η μετάβαση πρέπει να γίνει σταδιακά, ξεκινώντας από μια πιλοτική περιοχή, στο άμεσο μέλλον.

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκευθείτε www.payt.gr